

Zajištění budoucí bezpečnosti České republiky (Jak lze objektivizovat poznávání vojenskopolitických souvislostí)

Madridský summit NATO potvrdil 8. července 1997 očekávanou situaci - pozvání do Aliance. Je to výsledek změn v mezinárodním rozložení sil, výsledek nesčetných jednání, politických a praktických opatření, které přesunuly míry na pomyslných miskách poměru mezinárodních sil. Rozhodně jde o historicky významný bod, i když před zahájením jednání nebyly všechny delegace členských států NATO přesvědčeny, zda mají souhlasit se třemi nebo pěti státy z bývalého „východního bloku“.

Při dodržování principů mezinárodních vztahů, vycházejících z Charty Organizace spojených národů, je tento startovací stav výsledkem úsilí nejen naší diplomacie, ale zejména změn ve společnosti, které jsou na straně NATO vnímány jako záruky plnohodnotného partnerství. Česká republika vstoupila do nejméně dvouletého období před vyjádřením souhlasu příslušných orgánů všech současných členských států s naším členstvím.

Nepokládám za pravděpodobné varianty, které by ještě v tomto období mohly vést k zastavení nebo zpoždění vstupu do struktur NATO. Z hlediska úplného výčtu možností je však nezbytné i tento vývoj připustit. Na cestě konsenzu všech členských států mohou z různých důvodů vzniknout překážky. Teoreticky mohou mít původ: v České republice, zcela mimo ni, nebo ve vzájemném ovlivnění. Existuje-li, byť jen v teoretické úrovni, možnost zpomalení nebo komplikací v uskutečnění dlouhodobých záměrů bezpečnostní politiky států, pak současně existuje významné opodstatnění k analytickým a prognostickým činnostem, které zpřesní možné úhly pohledů na současnou situaci a varianty budoucího vývoje. Podstatou analytické činnosti by měla být analýza vnitřních podmínek, nalezení kritických míst a formulace doporučení, která by měla eliminovat jejich negativní působení.

Významnou složkou analýz je problematika ozbrojených sil a armády. V oblasti vojenství má vojenskopolitický a vojenský obsah. V průběhu posledních let, za období existence projektu Partnerství pro mír, již na tomto poli bylo mnoho uděláno. V přímých kontaktech se strukturami, orgány, vojenskými útvary a jednotkami členských států NATO byl získán poměrně rozsáhlý empirický materiál, který byl částečně publikován ve vojenském odborném tisku. Jeho podstatná část však je zpravidla uložena ve vědomí specialistů jednotlivých vojenských odborností. Poznatky ale zpravidla nejsou s komplexním nadhledem vyhodnoceny a souhrnně, ve vzájemných souvislostech posuzovány, odborně oponovány a po korekcích prezentovány.

Úvahy o tom, jakým způsobem by měly příslušné orgány přistoupit k analýzám v současném stadiu zapojení České republiky do evropských bezpečnostních struktur jsou předmětem příspěvku.

Vojenské zajištění bezpečnosti České republiky po přijetí do NATO

Pro orientaci v úvaze je vhodné opakovat známou tezi, že bezpečnost jakéhokoliv státu má vnější (mezinárodní) a vnitřní rozměr. Je-li používán pojem „bezpečnost“, pak jde o reálný stav bezpečnosti, nikoliv o bezpečnostní politiku. Politika stanovuje cíle, které mají prakticky zajišťovat bezpečnost.

Cílem mezinárodního rozměru vojenského zajištění vnější bezpečnosti České republiky je členství ve strukturách NATO.

Členstvím budeme zařazeni do vojenskopolitického společenství států, které jsou ochotny na principech vzájemné rovnosti společně postupovat proti vybraným vojenským ohrožením bezpečnosti. Významným předpokladem je schopnost každého státu bránit své vlastní území. Aliance je orgánem politickým a vojenským. Příklad Francie i Islandu dokumentuje, že začlenění do vojenských struktur není prioritní podmínkou členství.

Summit v Madridu 1997 jako projev politického rozhodnutí, s jistým časovým odstupem předchází (startuje) etapu postupného možného přechodu k integraci do příslušných vojenských struktur. Toto období lze přirovnat k „hledání pozice“ ve stávajícím systému NATO. Až období skončí, bude následovat pravidelná činnost a dodržování závazků vstupem do NATO přijatých. (Po nastartování, ve kterém záleží na individuálním přístupu a iniciativě, přechází nový člen k pravidelnému výkonu činnosti - „provozu“.)

Vzhledem k vnitřním mechanismům NATO, bylo politické rozhodnutí provázeno kontrolou skutečného stavu vojenskopolitických a vojenských charakteristik České republiky. Výsledek Madridu můžeme hodnotit jako potvrzení, že zjištěný stav ve sledované oblasti, a tedy reálné výsledky uskutečněné transformace vojenských schopností státu, odpovídaly stanoveným kritériím.

Cílem vnitřního rozměru vojenského zajištění bezpečnosti České republiky je udržet reálnou vojenskou sílu a vojenské schopnosti, dosáhnout konkrétní výsledky v přípravě státu k integraci do evropských, a to nejen bezpečnostních struktur, vytvořit hodnověrný obraz o přechodu ke společným kritériím, která jsou vlastní současným členským státům NATO.

Rámec vnitřního rozměru vojenského zajištění bezpečnosti je na prvním místě určován zájmy státu a až v dalším pořadí zájmy armády. Přitom činnosti armády jsou transparentnější. V roce 1997 je dokončována transformace armády, ozbrojených sil a vojenské části bezpečnostního systému státu. Po madridském summitu budou připravovány standardní činnosti, které jsou nezbytné při spolupráci v Alianci. Schopnosti obrany vlastního teritoria proti nevojenským ohrožením byly prověřeny červencovými povodněmi. Vnitřní rozměr vojenského zajištění bezpečnosti je významně podmíněn jednak ekonomickými možnostmi České republiky, ale srovnatelně i změnou přístupu obyvatelstva k problémům vojenského zajištění bezpečnosti.

Vstup do NATO se stal předmětem veřejného zájmu, ale současně i střetu politických reprezentací. Z hlediska významnosti názorů je důležitá váha charakterizující pověření voličů - daňových poplatníků. Ta je delegována na parlamentní strany. Vládní koalice (ODS, ODA, KDU-ČSL) a hlavní opoziční strana - ČSSD, které reprezentují více než čtyřpětinovou většinu, jsou pro vstup. Diskutována je problematika referenda a mediální přípravy obyvatelstva. Ve stínu politických úvah se nacházejí vojenskopolitické a vojenské aspekty, které jsou z praktických hledisek nejvýznamnější. Představují realitu (praxi), a

ne pouhé představy, diskuse, přání a předmět neověřených tvrzení. Všemi stranami, které se na činnosti účastní, jsou hledány vhodné argumenty, logicky seřazené sekvence objasňující klady a záporny rozhodnutí a vybraných stavů. V této situaci odbornou i laickou veřejnost zajímá otázka: *Kdo zajistí vojenskou bezpečnost České republiky po přijetí do NATO?*

Upřesňme si některé aspekty, související s teoretickými problémy bezpečnosti. Přijetím do NATO budou vytvořeny předpoklady ke snížení pravděpodobnosti vnějšího vojenského ohrožení. Po přistoupení České republiky k Severoatlantické smlouvě je podle jejího článku 5 ozbrojené napadení jednoho státu považováno za napadení všech ostatních států Aliance. Lze tedy kalkulovat, v závislosti na rozsahu konfliktu (světový, evropský, lokální), s vojenskou pomocí. Toho si je vědom i případný agresor. Hlavní organizace obrany státního území zůstává v kompetenci státu, na jehož teritoriu by vojenské činnosti probíhaly.

Z hlediska intenzity činností při vytvoření podmínek pro zajištění bezpečnosti platí následující: Do doby mezinárodní akceptace politického rozhodnutí o přičlenění k NATO převažuje intenzita mezinárodních zahraničněpolitických a vojenskopolitických aktivit. Po schválení statu quo pak vnitřní rozměr. Tato skutečnost je z vojenského hlediska významná, protože určuje k jakým pravidlům se mají naše vojenskoodborné činnosti přiblížit.

Hodnoty stavu vojenské bezpečnosti České republiky se vstupem do NATO zkvalitní. Jejich mezinárodní rozměr posílí a významně sníží pravděpodobnost vojenského ohrožení. **Rozhodující roli při vojenském zajištění bezpečnosti České republiky budou i nadále plnit ozbrojené síly s jejich hlavní složkou - Armádou České republiky.** Ta představuje vojenskou sílu státu a jeho vojenské schopnosti, které by měly reagovat na změny možných vojenských ohrožení a na začlenění do Aliance.

Vojenská politika a vojenská praxe

Vojenství chápeme jako souhrn všech teoretických a praktických činností, které jsou spojeny s přípravou a vedením ozbrojeného zápasu. Pro analyzování reálného stavu vojenství a bližší specifikaci těch, kdo se na něm významně podílejí, je vhodné odlišovat vojenskou politiku a vojenskou praxi. **Vojenská politika** jako úsilí politických subjektů, které se účastní na správě věcí veřejných, k prosazení cílů a zájmů politické moci, by měla být tvořena a korigována převážně mimo rezort obrany, tj. státem, jeho politickými a výkonnými orgány (k nim se řadí i výkon státní správy zajišťovaný ministerstvem obrany). **Vojenská praxe** jako cílevědomá aktivita k vytvoření vojenských schopností jednotlivců i státu je uskutečňována uvnitř celku, tj. uvnitř rezortu obrany.

Budoucí bezpečnost České republiky je možné odpovědně zkoumat, jestliže vytvoříme podmínky pro objektivní analyzování výchozího stavu. Při analýze je nejvýš potřebné odlišovat přání od reality. Tato poznámka je významná, protože v dynamickém systému při sběru empirických poznatků, založených na výpovědi představitelů zkoumaného systému, bývá skutečný stav idealizován dosud neuskutečněními změnami. Objektivnost výzkumu je důležitá i proto, aby bylo možné vytyčovat realizovatelné postupné cíle.

Základní cíle, které zpřesňují cíle vnitřního rozměru vojenského zajištění bezpečnosti České republiky, je možno popsat následujícím způsobem:

Cíle vojenské politiky spočívají ve vytvoření podmínek pro společenské akceptování potřeb zajišťování obrany státu (existenci reálné vojenské síly, udržování vojenských schopností, akceptování začlenění do evropských bezpečnostních struktur a souhlas obyvatelstva se společnými kritérii v otázkách obrany států NATO a EU). Uskutečnění cílů od politických orgánů vyžaduje: navrhnout, realizovat a kontrolovat opatření k zajištění této priority v souladu s vývojem společnosti (demografický, sociologický, psychologický, bezpečnostní aspekt), státu (ekonomické, politické, ekologické, legislativní zajištění zdrojů a operační příprava státního území) a mezinárodní situace (úroveň mezinárodních vztahů, stavy bezpečnostní situace).

Cíle vojenské praxe jsou odvíjeny od dvou možných prostorů použití armády: A - na území České republiky; B - mimo toto území. **Cíle na vlastním území (A):** připravit, organizovat a vycvičit odpovídající vojenské síly a procvičit takové jejich činnosti, které zajistí obranu České republiky proti vojenským ohrožením nebo napomohou záchranným aktivitám při nevojenských ohroženích. **Cíle mimo vlastní území (B):** všestranně zajistit vojenské činnosti vyplývající pro Českou republiku z plnění mezinárodních závazků, a to na úrovni odpovídající standardům OSN, NATO, OBSE nebo zpřesněným požadavkům možných koaličních partnerů.

Metodologie objektivního posouzení vojenského zajištění budoucí bezpečnosti

Při objektivním postupu k dosažení informací, které budou na jedné straně co nejvýstižněji postihovat vykreslení základních obrysů budoucího stavu a na straně druhé umožní popis možných opatření, které k tomuto stavu povedou, je nezbytné vycházet z poznání současného stavu. Metoda, která k takovému popisu současnosti vede, je **komparační analýza**.

Jednu stranu komparace charakterizuje stav v České republice, srovnávanou stranou je stav v NATO. Důležitou roli představuje výběr srovnávaných částí (oblastí) vojenství, jejich vzájemný překryt a dodržení stejných kritérií hodnocení. Je-li srovnávanou (komparovanou) stranou NATO, pak je zřejmé, že existuje několik způsobů, které umožňují formulovat příslušné charakteristiky. Aliance je tvořena 16 suverénními státy a například jejich výzbroj, organizační a personální charakteristiky se od sebe vzájemně liší. Mnohé informace například nejsou od všech armád dosažitelné. Pak existuje možnost popsat (číselně nebo verbálně) charakteristiky střední hodnotou, nejčtetnější hodnotou, vymezením intervalu, případně jiným způsobem.

Popis stavu v České republice by měl být takový, aby umožnil srovnávání. Jeho výsledek se může pohybovat v intervalu od +1 (jsme výrazně lepší) do -1 (jsme výrazně horší nebo charakteristiku nemáme) a hodnota 0 (jsme srovnatelní) představuje vyjádření obdobného stavu. Taková charakteristika nezahrnuje při porovnání složitý proces vše potřebné. Pro přijímání případných opatření je významné vyjádření těchto stavů: „co umíme“ a „co nám schází“. To však pro rozhodování o přijímaných opatřeních nereprezentuje souhrn všech potřebných informací. Důležité je vyjádření *vlivu zjištěného rozdílu (diference) na zajištění bezpečnosti a posouzení omezení, která by měla vliv na vojenskou bezpečnost v případě zachování minulého (stávajícího) stavu.*

Všechny charakteristiky popisují výchozí stav v čase t_1 . Ani charakteristiky však nestagnují, podléhají předpokládanému vývoji v čase prognózovaného budoucího stavu t_2 . Pro komparační analýzu v budoucnu zpravidla není dostatek úplných a hodnověrných informací. K tomu je podle závažnosti prognózovaného problému vhodné popsat časové řady pro extrapolaci budoucích stavů nebo shrnout v příslušných směrech tendence a na jejich základě je formulovat nebo číselně vyjádřit.

Použití komparační analýzy může vést k odhalení základních prvků rozhodovací strategie o hlavních směrech opatření, jejichž přijetí bude významné pro vojenské zajištění budoucí bezpečnosti. Výsledky analýzy současného i budoucího stavu je vhodné promítat na modely, které by měly být konstruovány tak, aby „zobrazovaly“ možné důsledky vývoje vnitřního rozměru vojenského zajištění bezpečnosti na bezpečnost České republiky.

Nemůžeme opomenout, že vojenské zajištění bezpečnosti je řízeným objektem státní správy. Jeho jednotlivé části existují nezávisle na vůli toho, kdo má právo o změnách systému rozhodovat. Každá významná změna má ekonomické, hospodářské, politické, bezpečnostní a mnohdy i legislativní důsledky. Není tedy jen předmětem filozofických úvah, ale vědecky podložených rozhodnutí, která mění bezpečnostní realitu.

Některé dílčí problémy, na které poukáže komparační analýza, mohou být prognózovány *prostou projekcí*, tedy na základě odhalených závislostí z minulosti extrapolací operací. Její logiku znázorňuje schéma 1.

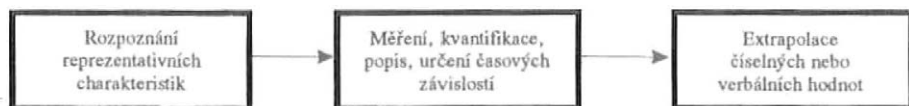

Schéma 1: Logika prosté projekce budoucnosti

Vzhledem k tomu, že nemůžeme jednotlivé charakteristiky zkoumat jen jako samostatné jevy prognózovaného problému, protože bezprostředně ovlivňují hodnoty dalších charakteristik, je nezbytné používat složitější postupy pro vytvoření představy o budoucnosti. Ty jsou založeny na systémovém přístupu a pojetí, které vedle změny prvků (charakteristik) zkoumá i změnu vzájemných vztahů. Logika postupu je znázorněna ve schématu 2.

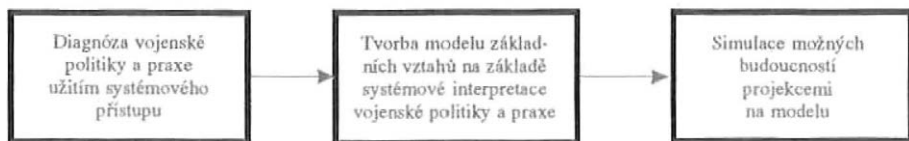

Schéma 2: Logika systémové projekce budoucnosti

Jde o objektivní metodu ve které jsou řešitelé budoucích stavů vedeni několikastupňovým zevšeobecnčováním k vyšším abstrakcím, než ke kterým mohou dospět prostou projekcí. Jde o přístup ke strukturovanému vysvětlení vojenské politiky a praxe, který je však náročný na úsilí řešitele a toho, kdo rozhoduje. Výsledky jsou závislé na tvorbě samotného modelu, ale rovněž na vyjasňování souvislostí, vzájemných vazeb a důsledků mezi získanými výsledky na modelu a praxí řídicích a řízených prvků ve státní správě vojenského

zajištění bezpečnosti České republiky. Důležitý je i problém určení, komu přísluší rozhodnutí. Navržená komparační analýza by měla napomoci rozpoznání reprezentativních charakteristik a procesu diagnózy vojenské politiky a praxe.

Použitelné modely budou vždy zahrnovat vícehlediskové vyjádření chování systému vojenského zajištění bezpečnosti České republiky ve společenském systému našeho státu, ale rovněž v různých mezinárodních systémech, jejichž modely můžeme podle specifického účelu vytvořit. Okolí systému bude definováno účelem uskutečňování prognóz.

Prognózy uskutečněné na určitém modelu přenášejí do praxe řízení státní správy dva základní typy informací, které zpravidla nebývají stejnorodé. Jsou to **informace o užitcích**, věcné stránce prognózované reality, a **informace ekonomické**. Decizní sféra při rozhodování musí zohlednit obě stránky. Teorie i praxe prognózování, ale i rozhodování, akceptuje v odhadech interakcí složitých společenských systémů **intuitivní metody** i využití **prosté zkušenosti** (expertní odhady, organizované expertizy, delfské techniky).

Smyslem posouzení budoucího zajištění vojenské bezpečnosti není jen rozvoj teoretických úvah, výzkumných a vědecky podložených činností, ale vytvoření takových podkladů, které budou akceptovány decizní sférou České republiky a povedou k přijetí odpovídajících rozhodnutí.

Věřít budoucí bezpečnosti je ovlivněn časovým **horizontem prognózy**. Budeme-li uvažovat o dvouletém období, pak budeme pravděpodobně již konkrétně plánovat a rozhodovací procesy mají propojen konkrétní užitek s ekonomickými zdroji. Predikce bude mít charakter normativní a zpravidla bude uskutečněna prostou projekcí dílčích problémů. Touto činností by se měly zabývat příslušné orgány, které jsou pověřeny plánováním a realizací přijatých rozhodnutí.

Čím je časový horizont vzdálenější, tím jsou rozsáhlejší kombinace variant vývoje, a tím by měly být ve větším rozsahu zobecňovány charakteristiky promítané na model. Pro decizní sféru jsou zpravidla **připravovány scénáře**, které shrnují tvorbu představy o budoucnosti. Jsou výsledkem práce analytiků, jejich vědecky podloženého analytického myšlení. Různé varianty scénářů podle zvolených rozhodujících změn je možné v podstatě zařadit do tří základních kategorií: pozitivní, stagnační, negativní.

Scénáře by měly být produkovány pro podporu rozhodovacích situací nepřetržitě. Měly by na sebe formou klouzavého operogramu navazovat a systematicky zpřesňovat dlouhodobé a obecnější náměty a představy do konkrétních realizačních podob. Na základě vypracovaného scénáře (analytik pro toho, kdo rozhoduje) je navrženo rozhodnutí. Jeho důsledky jsou simulovány na modelu (analytik). Ten kdo rozhoduje posoudí vyhodnocení modelovaných důsledků s analytikem a přijme aktualizovaný záměr rozhodnutí. Schéma č. 3 znázorňuje proces vytváření představ o vojenském zajištění budoucí bezpečnosti.

Návrh struktury pro komparační analýzu

Základní empirický materiál pro prognostickou a rozhodovací činnost v oblastech vojenské politiky a vojenské praxe s ohledem na rozhodující tendence současného stavu je možné vytvořit komparační analýzou se státy NATO. Návrh struktury je uveden v následujícím textu.

VOJENSKÁ POLITIKA A VOJENSKÁ PRAXE

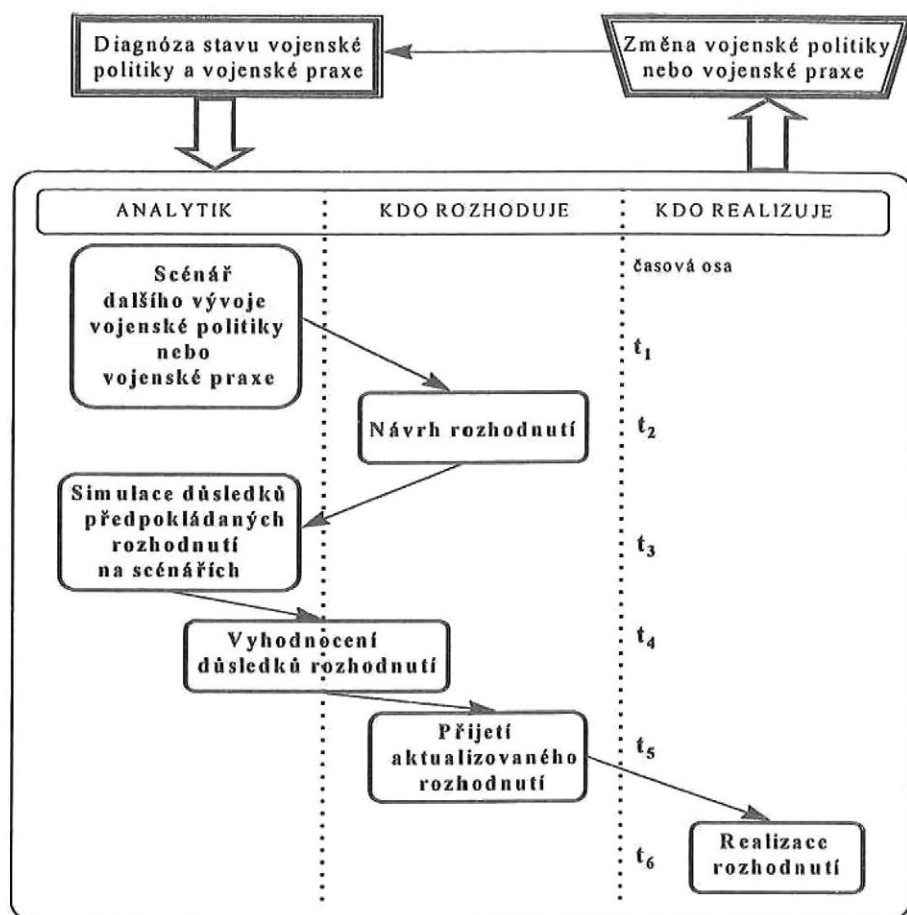

Schéma 3: Proces vytváření představ o vojenském zajištění budoucí bezpečnosti

Vojenskopolitická oblast

Vše směřovat k nalezení objektivních odpovědí na otázky: a) co umíme a b) co nám schází.

- vrcholové řízení obrany státu,
- krizový management,
- ústavní a legislativní zabezpečení vojenské obrany,
- vojenská diplomacie,
- hospodářská mobilizace,
- civilní ochrana,
- operační příprava území České republiky,

- úroveň vědeckého, kulturního, historického, duchovního a morálního potenciálu pro obranu,
- možný vliv politické úrovně a jednoty státu při reakci na vojenskou ohrožení,
- připravenost na zahraniční pomoc při vojenském ohrožení.

Vojenskopraktické schopnosti

Vše posuzovat ze dvou pohledů podle možných prostorů plnění vojenských aktivit: a) na vlastním území; b) mimo vlastní území a současně (i) co umíme a (ii) co nám schází.

organizační struktura:

- orgány velení a řízení	- vojenské zdravotnictví
- pozemní síly	- vojenská policie
- vzdušné síly	- síly okamžité reakce
- logistika	- síly rychlé reakce
- vojenské zpravodajství	- hlavní obranné síly

lidské zdroje:

- stav populace	- vojáci v základní službě
- míra profesionalizace	- zálohy
- vojenští profesionálové	- připravenost k civilní ochraně a obraně teritoria
- civilní personál	

věcné zdroje:

- vyzbrojenost
- technické zabezpečení
- státní hmotné rezervy
- finance

vojenské umění:

- taktika
- operační umění
- vojenská strategie.

Závěry z komparační analýzy by měly shrnout doporučení hlavních směrů ke zkvalitnění vojenských schopností. Měly by se soustředit na vojenskou politiku a vojenskou praxi, navrhnout jejich reprezentativní charakteristiky nebo diagnózu systému pro prognózování.

Praktické souvislosti vojenského zajištění bezpečnosti České republiky

Složitě organizovaná, objektivně a odpovědně realizovaná příprava vytvoření věrohodných scénářů a modelů budoucího vojenského zajištění bezpečnosti České republiky má svá kritická místa:

1. Decizní sféra by se měla pozitivně postavit k objektivizovanému přístupu (měla by jej chtít). To ale ve svém důsledku znamená jistou formu potlačení subjektivních metod rozhodování a připuštění variantních náhledů na možná řešení. Potřebuje decizní sféra při větším množství vstupních informací složitější rozhodovací proces?
2. Správně fungující postupy jsou myslitelné pouze jako výsledek nepřetržité systematické činnosti, kterou by měli trvale uskutečňovat vybraní odborníci. Jednorázové *ad hoc* řešení problému nezaručuje objektivitu. Máme takové odborníky, nebo si je musíme nejdříve vychovat? Kdo je schopen tyto složité činnosti organizovat?

Exaktní metody jsou aplikovatelné s využitím výpočetní techniky ve speciálních softwarových produktech, které by měly analytikům umožnit jejich činnosti, a to zřejmě nebude možné individuální formou, ale v nějaké, nejlépe samostatné instituci. Má stát nebo rezort obrany zájem o takovou instituci, jejíž produkce v problematice bezpečnosti je určena zejména pro decizní sféru?

3. Proces objektivního zjištění výchozích stavů a vyjádření vizi budoucnosti vyžaduje poctivý přístup analytiků i těch, kteří rozhodují. Tito lidé by zásadně a kategoricky měli rozlišovat přání, možnosti a realitu vojenských schopností České republiky. Jejich charakterové vlastnosti by měly vytvářet bariéry lobbismu a podsouvání neověřených nebo nesprávných informací. Najdeme takové pracovníky? A jak je zaplatíme?
4. Žádná studie, vize, scénář ani „papírové“ rozhodnutí ještě nezměnily realitu - konkrétní stav vojenského zajištění bezpečnosti České republiky. Je opravdu potřebné věnovat takové úsilí vykreslení naší budoucí bezpečnosti, když vstoupíme pod ochranný deštník NATO, kde se těmito procesy zabývají? Máme připravené lidi, kteří jsou schopni optimalizovaná rozhodnutí uskutečnit v praxi?

To jsou přesně problémy, které přísluší rozhodnutí decizní sféry. Aniz uvádím ekonomické úvahy, čtenář jejich vliv cítí v podtextu, v obsahu nevyčteného. O užitnosti přístupu pravděpodobně nebudou vedeny diskuse. Ke vzniku organizace, jejíž roční náklady by pravděpodobně nepřesáhly hodnotu jednoho tanku, jen jako občan, který ví, že na rezort obrany je ze státního rozpočtu ročně uvolňováno kolem 30 miliard Kč a nemluví se o dalších prostředcích ve státních hmotných rezervách ap., který ví, že jsou v tisku pravidelně publikovány dohady o problémech s vyzbrojováním a armádou, který vnímá, že redaktoři diskutují, zda jsou tyto výdaje účelné nebo ne. Za tohoto stavu dodávám: *taková nezávislá objektivizující organizace by ve struktuře státu nebo rezortu obrany měla být.*

Vedle hlavní činnosti - prognózování a předkládání kvalifikovaných stanovisek daňovým poplatníkům, by se mohla od počátku existence věnovat rozpracování například těchto problémů:

- důsledky procesu přijetí do vojenské organizace NATO na vojenské schopnosti České republiky;
- dopady politického rozhodnutí o vstupu do NATO na:
 - rizika a ohrožení České republiky,
 - geopolitické a vojenské rozdělení světa,
 - vojenskou strategii České republiky,
 - transformaci vojenskopolitických vztahů k sousedům,
 - transformaci vojenského umění,
 - změnu vztahu „občan verus obrana České republiky a plnění mezinárodních vojenských závazků”,
 - věčné zdroje;
- pozitiva členství v NATO ve vojenské oblasti a přínosy pro zajištění bezpečnosti České republiky proti vojenským ohrožením.

Vojenskopolitické a vojenské souvislosti zajištění budoucí bezpečnosti České republiky je možné formulovat: na základě empirických poznatků intuitivně, anebo s využitím vědeckých metod prognózování s určitou vyšší objektivitou.

Protože jsem přesvědčen o nezbytnosti uplatnění druhého přístupu, obsahuje příspěvek souhrn původních analytických a syntetických názorů, které objasňují možnou metodologii objektivního posouzení předmětného problému. Tato činnost nemůže být výsledkem pouze ojedinělého snažení. Měly by se ji věnovat dobře organizované tvůrčí kolektivy vysoce kvalifikovaných lidí, protože jejich výsledky jsou určeny pro decizní sféru, na podporu jejich rozhodování o dlouhodobé orientaci účelného vynakládání nezanedbatelné části státního rozpočtu, určené na zajištění činnosti armády, dalších částí společnosti a infrastruktury, které se podílejí na vojenské obraně České republiky.

I když Česká republika nastoupila po madridském summitu 1997 na cestu pod ochranný deštník NATO, měla by si udržovat vlastní znalosti o předmětné problematice vojenskopolitických a vojenskopraktických činností, aby byla schopna přispět do společné pokladnice vědeckého poznání členských států. K tomu je však nezbytné přijmout konkrétní opatření decizní sféry, která by měla svůj zájem potvrdit odpovídajícími rozhodnutími.

Literatura:

- Petrášek F.: Hospodářsky účelné prognózování - východiska metodologie. Academia Praha 1988.

Bezpečnostní rada státu rozhoduje ve sboru. K přijetí usnesení Bezpečnostní rady státu je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů.

Prezident republiky má právo účastnit se schůzí Bezpečnostní rady státu, vyžadovat od ní a jejích členů zprávy a projednávat s ní nebo jejími členy otázky, které patří do jejich působnosti.

Po dobu stavu ohrožení státu nebo válečného stavu prezident republiky spolupodepisuje rozhodnutí Bezpečnostní rady státu, jimiž se ukládají úkoly ozbrojeným silám.

(Z vládního návrhu ústavního zákona o bezpečnosti České republiky.)